

b) Alapítványi kötvények beszolgáltatása által alapítottak: Wanke Sándor rendes tag 160 frtot, Ruman József, Tirscher Kálmán, Fritsch János és Oszwald Károly, m. k. erdőgyakornokok külön-külön 160 frtot, ajánlja Wagner alelnök ur; Győry Géza, Penti Albert, Oblatek Lajos, Dezső Zsigmond, Schuszter Oszkár, Fuchs János, m. k. erdőgyakornokok külön-külön 160 frtot, ajánlja Rochlitz Pál; Smetaczek Béla, primási főerdész 160 frtot, ajánlja Wanke Sándor;

c) régebbi alapítványát kiegészíti 50 frt készpénznek részletekként való befizetésével Illés Nándor erdőmester.

d) Néhai gróf Andrássy György örököse az elhalt alapító 100 frt alapítványi tőkéjét befizeti;

e) évdijas tagokká vétetnek fel: Krivány János, árvaszéki levéltárnok, ajánlja a titkár; Bydeskuthy Sándor, jószágigazgató, ajánlja Ihrig Vilmos és Verbovszky József, m. kir. erdőgyakornok, ajánlja a titkár.

VIII. Jelen jegyzőkönyv hitelesítésére Wagner Károly és Luczenbacher Pál tagtársak kéretnek fel. — K. m. f.

Hitelesítésül :

Wagner Károly,
alelnök.

Luczenbacher Pál.
választmányi tag.

Tisza Lajos,
elnök.

Bedő Albert,
titkár.

A tüzelő és szerszámfa üzlete Budapesten 1877-ben.

(Kivonat a budapesti kereskedelmi és iparkamara 1877. évi jelentéséből.)

A kamara már az 1876-dik évről szóló jelentésében is hangoztatta egy erdőtörvény hozatalának szükségességét. A törvényjavaslat ki is van ugyan már dolgozva, de sajnos!

törvényerőre még nem emelkedett. Az erdők pusztítása tehát csak úgy napirenden van, mint korábban volt, noha mindenki tudja, hogy az ilyen gazdálkodás okvetlenül megszüli a közgazdaságra nézve rendkívül káros hatásait.

Ily körülmények között nem lehet meglepő, hogy a tüzelőfa termelése túlságos mértékben folyt. Ha a különféle városi illetékek, melyeket a fakereskedőnek Budapesten fizetnie kell, oly roppant nagy költséget nem okoznának, a minőt okoznak, a fa ára eddig már nem csak teljes három forinttal szállt volna le négy köbméterenkint, mint 1877. jannár hava óta történt, hanem még többel, egyfelől a már említett túltermelés folytán, másfelől pedig azon körülmény következtében, hogy nem csak intézetek, hanem egyesek is mindinkább a fánál sokkal olcsóbb kőszentet kezdik házi tüzelésre használni.

Minthogy a fővárostól alig 20 mértföldnyi távolságra olyan fatermelő helyek vannak, hol a pusztán hántás által rendelkezésre kerülő, nagyon kedvelt fiatal cserfából évenként több mint 20.000 öl állittatik elő, és minthogy e közel fekvő fatermelő helyek a főváros szükségletét (?) teljesen fedezni képesek; a fának nagyobb távolságból való beszállítása sem nem szükséges, sem nem jutalmazó.

A Duna-melléki alvidékről korábbi években nagy mennyiségű, mintegy 50.000 öltre menő puha fát szoktak a fővárosba felszállítani. Mióta azonban a fővárosi téglagyárak a téglát gyűrűs kemenczékben égetik, a felszállított mennyiség a mondott számnak csak alig tizedrészét teszi. Az ugyanazon vidékről jövő gyengébb minőségű tölgyfát ma már szintén csak bajosan lehet a fővárosban elárusítani; különösen a nagyobb szállítmányok csak igen olcsó áron adhatók el.

A budapesti piacon kicsinyben való eladásnál fizetett árakat a főbb fajokra nézve a következő összeállítás tünteti fel:

1877.

Egy köbméter	Január—szeptember.	Október—december.
cserfa hasáb	5 frt 40 kr	5 frt 15 kr,
gyertyánfa hasáb	4 „ 90 „	4 „ 75 „
bükkfa hasáb	4 „ 75 „	4 „ 75 „
tölgyfa hasáb	4 „ 45 „	4 „ 20 „

Nagyobb vételeknél az eladók a nagy verseny miatt az árból jelentékenyen engedni kényszerültek.

A német kádárfatermelés és kádárfaüzlet az 1877-ik évben sem volt jelentékeny.

A termelés, mely 1873. óta szakadatlanul csökken, az 1876—77-diki télben ismét kisebb volt, mint a megelőző években. A termelés e folytonos csökkenését, mely különben előbb-utóbb jó hatással lesz az üzletre, egyfelől a kivitel csekélysege, másfelől az elmúlt évekről rendelkezésre álló készleteknek még mindig nagy száma okozza.

A termelők azt a keveset, mit újból előállítottak, csak bajosan és egyre hanyatló ár mellett, többnyire csak veszteséggel birták eladni. Olyan eset talán az egész évben nem fordult elő, hogy kivitellel foglalkozó kereskedő kádárfát keresett, azaz saját iniciatívájából mint vevő fellépett volna.

A mi kádárfát a termelők áruba bocsátottak, alig részesült figyelemben, minthogy az exporteurök rendkívül tartózkodók voltak. A vevők ugyszólva kényök-kedvök szerint szabták meg az árt, mert a tulajdonosoknak nem maradt más választásuk, mint vagy elfogadni az ajánlott árt, vagy még egy évig bizonytalanra tartogatni áruikat.

A jól megválogatott szállítmányok az év elejétől kezdve május hóig a Dráva mentében eszközölt átvétel mellett 80—88 krjával, az északkeleti vasut állomásain eszközölt átvétel mellett 75—80 krjával keltek.

Minthogy az üzlet egyetlen irányban sem élénkült, később az ár nagyobb szállítványokra nézve még jóval lejjebb szállt. Őszszel ismét fordultak elő vételek, de nem a tényleges szükséglet fedezése czéljából, hanem speculatióra, még pedig

Tótországban eszközölt átvétel mellett 72—78 krjával,
az északkeleti vasuton   "   "   "   65—72   "

A termelt mennyiség volt kerekösszegben :

Tótországban s a határörvidéken mintegy .	1,500.000 akó,
Felső-Magyarországban	1,200.000 "
Arad vidékén	100.000 "
	kerek összegben . 3,000.000 akó.

Korábbi években a termelőknél, de leginkább a kivitellel foglalkozó kereskedőknél mintegy 4 millió akó maradt készletben, úgy hogy a tavaszi évad elején mintegy 7 millió akó állt rendelkezésre.

A hordódongák és hordófenekék árát, nagyság és minőség szerint, egy osztrák akótól számítva, a budapesti piacon eszközölt átvételnél a következő tábla tünteti fel :

S z á m.	Január—Április.	Május—Junius.	Október—Deczember.
1—	1.25—1.50 frt	1.20—1.50 frt	1.20—1.60 frt,
1 ¹ / ₂ —	95—1.10 "	95—1.10 "	90—1.25 "
2—3 ¹ / ₂	90—1.10 "	90—1.10 "	90—1.20 "
4—6	1.10—1.20 "	1.05—1.15 "	1.——1.10 "
7—8	1.10—1.20 "	1.05—1.10 "	1.——1.10 "
9—12	1.20—1.30 "	1.15—1.25 "	1.10—1.20 "
13—18	1.20—1.30 "	1.20—1.25 "	1.10—1.20 "
20—28	1.20—1.30 "	1.20—1.25 "	1.15—1.25 "
30—32	1.30—1.40 "	1.25—1.35 "	1.20—1.30 "
34—42	1.40—1.50 "	1.30—1.40 "	1.25—1.35 "
45—48	1.35—1.45 "	1.30—1.40 "	1.25—1.30 "
50—70	1.35—1.40 "	1.25—1.35 "	1.20—1.30 "
75—120	1.35—1.40 "	1.20—1.40 "	1.20—1.40 "

A kádárfa-termeléssel foglalkozók az 1877—78-diki téli évadra csak kevés erdőt vettek haszonbérbe, minthogy az őszi üzlet menete meggyőzte őket, hogy nagyobb mennyiségen csak igen bajosan lehet túladni, és az ár is olyan volt, hogy bizonyos veszteségre lehetett számítani.

Kádárfa mind hazánkban, mind külföldön igen kevés fogyasztatott. A kereslet akár bor, akár disznózsir stb. számára főleg belföldön volt csekély. A mi kádárfa felhasználtatott, leginkább szeszes hordóknak kellett.

A szüret épen nem volt kielégítő és nem igényelt új hordókat. Új pinczéket sem a borkereskedők, sem a sörfőzők nem rendeztettek be. Az utóbbiak részéről csak egyetlen nagyobb ügylet kötöttet 30—40.000 darab $\frac{1}{4}$ hektoliteres hordók szállítására, melyeket Kőbányán készen és megvasalva darabonként 2 frt 2 frt 30 krjával vettek át.

A szeszegető gyárakban az üzlet, különösen június és november hónapok közt, igen élénk volt, és néha nagy szűke mutatkozott a kész hordóknak. E körülmény azonban nem vált a német kádárfaüzlet javára, minthogy a szeszes hordókat majdnem kizárólag kimustrált francia dongákból készítik, a mennyiben a szesznek, mely nagyobb részben külföldre szállítatik, gyengébb minőségű hordó is jó.

A mi élénkség a kádárfaüzlet körül mutatkozott, azt a kivétel okozta, mely azonban korábbi időkhöz képest szintén leszállt egész $\frac{1}{3}$ -ára. Németország leginkább kisebb sörös hordóknak való fát vásárolt, még pedig meglehetősen jelentékeny mennyiségben. E faj azonban nem eszközöl tetemes forgalmat és így a kereskedőre nézve az üzlet nem igen nyereséges. A kisebb fajokból ($\frac{1}{2}$ —6. szám) déli Franciaországba is mentek nagyobb szállitmányok. De a fizetett ár itt sem felelt meg a várakozásnak.

Mint hogy a többi fajokra alig mutatkozott kereslet, a kereskedők pedig nem akartak egészen tétlenül maradni, az ár épen nem javulhatott, sőt még a jobb keletnek örvendő fajok sem hoztak nyereséget.

Nagyobb mérvű beruházás vagy pinczeberendezés Németországban is alig fordult elő, mint hogy az általános viszonyok ott is kedvezőtlenül hatnak a söriparra. Nagy pinczehordókra épen azért semmi kereslet sem mutatkozott.

A németországi bortermelő vidékeken (a Rajna és Mosel vidékén) tavasszal közepes szüretre volt ugyan kilátás, de a tényleges termés nem volt kielégítő.

Az 1877-dik évben bel- és külföldön feldolgozott kádárfa összes mennyisége mintegy 3 millió akóra tehető, mely összegnek alig 25⁰/₀-a Magyarországra esik.

A tüzelő-, építő- és szerfa helybeli forgalmát az 1870—1877-diki évekre nézve a következő táblák tüntetik fel:

Beszállítás.

	1870.	1871.	1872.	1873.	1874.	1875.	1876.	1877.
	é v e k b e n							
	métermázsza = 100 kilogramm							
Magyar államvasút	222.255	664.593	767.304	1,341.813	950.561	1,022.830	1,457.196	1,557.970
Osztrák államvasút	87.785	58.590	284.864	181.946	183.947	145.850	167.750	150.850
Osztr. déli vasút .	550.696	574.703	637.274	403.388	257.860	234.991	144.926	172.329
Duna-gőzhaj. társ.	106.730	134.889	119.130	52.749	153.463	163.135	124.631	60.061
Összesen .	967.466	1,482.775	1,808.572	1,979.896	1,545.831	1,566.806	1,894.563	1,941.210

Elszállítás.

	1870.	1871.	1872.	1873.	1874.	1875.	1876.	1877.
	é v e k b e n							
	métermázsza = 100 kilogramm							
Magyar államvasút	60.065	52.155	53.352	2.141	12.829	30.256	20.394	31.409
Osztrák államvasút	34.850	43.434	50.802	57.664	63.727	56.730	48.920	86.300
Osztrák déli vasút	55.342	25.147	208.320	143.586	146.141	98.952	42.760	137.550
Duna-gőz. társ. által	9.006	20.538	17.896	9.964	59.226	36.027	37.294	46.666
Összesen .	159.263	141.274	330.370	213.355	281.923	221.965	149.368	301.925